

BOK

ANBEFALT
PÅSKE
POCKET 1

En av årsakene til at nordmenn leser krim i påsken, skal være at slike romaner ofte fins i pocket og derfor er lette å dra med seg. «Sannheten om Harry Quebert-

saken» er en murstein, selv i pocket. Til gjengjeld varer denne fabelaktige boka av sveitseren Joël Dicker hele påsken ut. Full av twists and turns hele veien.

På tokt med kaptein Nemo

HAR DU LEST Jules Vernes roman «En verdensomseiling under havet»? Eller er det slik at du tror du har lest den? som Verne-eksperten Per Johan Moe uttrykker det i sitt fyldige etterord til en flunkende ny utgave av denne myteomspunne romanen. Kanskje har du lest en av de mange forkortede utgavene som er utgitt opp gjennom åra. Eller en tegneserie, for eksempel nummer ni av fordums Illustrerte Klassikere. Eller muligens har du sett den på film, mest sannsynlig Disney-versjonen fra 1954, med Kirk Douglas og James Mason.

FREDRIK
WANDRUP

fwa@dagbladet.no

KOMMENTAR

DEN NYE UTGAVEN er fra Vidarforlaget, som har satt seg det gigantiske målet å få oversatt alle Vernes bøker om «ekstraordinære reiser» i komplette utgaver. «En verdensomseiling under havet» (1869) rommer referanser, ikke minst til norsk kultur og natur, som ikke har vært med i tidligere utgaver (sjekk nettstedet www.jules-verne.no). Den fantastiske reisen under havet ender i malstrømmen ved Lofoten. Verne var inspirert av sin amerikanske åndsfrende Edgar Allan Poe, som skrev novellen «I malstrømmen» (1841) fra samme geografiske område.

ALLEREDE ER «Mathias Sandorf», «Kaptein Grants barn» og «Kaptein Hatteras» utgitt, oversatt av Bente Christensen og Tom Lotherington og med nydelige, originale franske omslag fra 1800-tallet. Etter at «En verdensomseiling under havet» er på plass, følger etter planen «Tsarens kurér», «Fem uker i luftballong», «Til månen i rakett» og «Reisen til jordens indre». Et fabelaktig tiltak. Disse bøkene er ikke bare skrevet med et sterkt fortellerdriv, de er også fulle av kunnskap og innsikt i teknologisk forskning og naturvitenskap.

VERNE VAR MULIGENS ikke fullt så skarpsindig når han nærmet seg de psykologiske dyp, men han hadde sine lyse øyeblikk. Skikkelsen kaptein Nemo står i en særstilling. Han foregriper moderne mytologier på flere plan. Han er en terrorist, som med sin unike oppfinnelse rammer skip på overflaten tilsynelatende vilkårlig. I en bok som også står for tur, «Den hemmelighetsfulle øya», går det fram at han er en indisk prins som har mistet alt takket være kolonistene og som hevner seg på det vestlige samfunnet. Samtidig er han en forløper til moderne superskurker slik de er skapt av Ian Fleming og siden framstår i den ene James Bond-filmen etter den andre.

MEN NEMO ER også en kultivert person. Undervannsbåten Nautilus er en fantastisk farkost. Som filosofen Roland Barthes har uttrykt det, bærer denne boka drømmen om en sluttet verden, et hus som rommer alt. Nemo har verdenskunst på veggene, alle slags måleapparater, et enormt kirkeorgel som han spiller på i melankolske stunder, og han har et enestående og meget vakkert utstyrt bibliotek (som har gitt tittel til en roman av Per Olov Enquist). Der fins 12 000 bind, alt fra poesi og romaner til bøker om «vitenskap og moral».

«EN VERDENOMSEILING UNDER HAVET» er illustrert med 111 tegninger og graveringer. Å sitte med dette verket mellom hendene føles som et privilegium. Du leser sakte. Nautilus glir gjennom det tause havdypet, med deg som passasjer.

«DEN FANTASTISKE REISEN UNDER HAVET ENDER I MALSTRØMMEN VED LOFOTEN.»

Sun Heidi Sæbø tar oss med fra en buss i Sørkedalen

Hett stoff om k

DOKU-THRILLER

Sun Heidi Sæbø

«Kims lek». Cappelen Damm

Nye sider ved en gammel forsvinningsak.

Anmeldt av: **MARIUS WULFSBERG**
marius.wulfsberg@gmail.com

Nord-Korea er i ferd med å få samme plass i dokumentarliteraturen som Øst-Tyskland hadde tidligere. Etter at Bush jr. plasserte landet i «ondskapens akse», er det kommet en rekke oversatte titler om diktaturet.

Nå foreligger den første norske reportasjeboka om forholdene på den koreanske halvøya.

Kidnapping

Til daglig arbeider den norsk-koreanske forfatteren Sun Heidi Sæbø i her-værende avis, og hennes bok *Kims lek* skiller seg ut fra tidligere bøker om Nord-Korea. Boka er ikke først og fremst en beskrivelse av hverdagslivet i det kommunistiske landet à la Barbara Demicks prisbelønte *Mørkets rike*.

Heller ikke er boka en rystende fangeskildring fra en av de beryktede konsentrasjonsleirene. *Kims lek* er først og fremst en doku-thriller om Nord-Koreas lyssky praksis med å kidnappe utenlandske statsborgere på 1970- og 80-tallet – og likner slik på Asger Rølje Christensens *Bortført i København*, som kom på dansk for noen år siden.

Den kalde krigen

Sæbø tar utgangspunkt i en gammel forsvinningsak. Påsken 1979 ble sørkoreanske Koh Sang-moon borte under en rundreise i Skandinavia. Etter planen skulle han avslutte et studieår i Nederland med å besøke Norge før han reiste tilbake til kone og barn.

Da sjåføren på en buss i Sørkedalen skulle gå av vakt, fant han en gjenglemte bag. Det ble begynnelsen på en mystisk forsvinningsak som bringer oss rett inn i den kalde krigen og konflikten

mellom Nord- og Sør-Korea.

Sørkoreanske myndigheter og familien var overbevist om at Sang-moon var bortført av hemmelige agenter fra nabolandet. Norsk politi registrerte og etterforsket saken etter vanlige rutiner. Også etter at den forsvunne mannen noen måneder seinere dukket opp på TV i Nord-Korea, konkluderte politiet med at han hadde reist dit av fri vilje.

Verken familien eller sørkoreanske myndighetene kunne slå seg til ro med utfallet av etterforskningen. Det kunne heller ikke Sæbø, og *Kims lek* er hennes forsøk på å finne ut hva som egentlig skjedde med Sang-moon.

Rystende historier

Resultatet er blitt en fengslende thriller fra virkeligheten spekket med underlige hendelser og rystende historier om Nord-Korea, dets diplomater og eneveldige ledere, og om det kommunistiske fyrstarnets draging på unge vensterradikale.

Sæbø skildrer hvordan ambassaden i Oslo ble finansiert ved salg av smuglervarer. Spesielt viktig er beretningene om hvordan nordkoreanske agenter lokket og kidnappet japanere og sørkoreanere til landet for å skaffe kunnskap og kompetanse. Det er mot denne bakgrunnen forfatteren nøster opp Sang-moons historie, og underveis er det vanskelig å legge fra seg boka. *Kims lek* er en storpolitisk pageturner av beste sort.

Viktig research

For å komme bak avisoppslagene om forsvinningsaken, har Sæbø gjort grundig research. Hun har intervjuet en rekke sørkoreanere, deriblant Sang-moons datter, for å få fram de menneskelige konsekvensene av saken. Hun har også lett i arkiver her til lands og i Sør-Korea for å finne opplysninger som kan kaste nytt lys over saken. Det har gitt resultater.

Under arbeidet med boka avgraderte Politiets sikkerhetstjeneste og UD tidligere hemmeligholdte dokumenter. Med støtte i disse stiller Sæbø betimelige spørsmål ved politiets etterforskning av saken.

Kildenes usikre tale

Til tross for det episke drivet i beretningen, er kildene nærværende i teksten. Ikke bare gjengis flere av dem i sitater og billedlegg, men Sæbø bruker også plass på å beskrive dem utførlig. Hun diskuterer en mystisk 7. sans som plutselig dukket opp og skulle vise at Sang-moon levde et ustabil liv med

STERK BOK: Sun Heidi Sæbø, sjef for ny

mistenkelige venner under sitt studieår i Europa.

Også et innsjekkingskort som dokumenterer at studenten som reiste på stramt budsjett skal ha overnattet på et eksklusivt hotell på Oslos vestkant, spiller en viktig rolle. Forfatteren vurderer også muligheten for at disse dokumentene kan være fingerte bevis lagd av nordkoreanske agenter. Med skarpt blikk for tvetydigheter, får Sæbø fram at ingenting var slik det ga seg ut for å være under den kalde krigen.

Politiske utopier

Venner kunne være hemmelige agen-

SERIEROMAN

Willy Ustad

«Sagaen om Eyvind Bolt. Bok 1-6»
Cappelen Damm

Ondskap, mot, drama, trollkunst og kjærlighet.

Anmeldt av: **CATHRINE KRØGER**
catkroe@online.no

Når pesten herjer

Willy Ustad bringer svartedauden til liv i sin nye romanserie.

Siden debuten i 1989 har Ustad utgitt nærmere 80 bøker, blant dem bestselgerserien «Fire søsken». Han skriver både skrekk, krim- og science fiction, og er den første forfatteren med serielitterær bakgrunn som er blitt medlem av For-